

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak : Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy óra 1 frt.
Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős a kiadó laptulajdonos:
Kutasi Imre.
Szerkesztő:
L. Hornyák Viktor.

Szerkesztőség : Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal : Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Horvát testvéreink.

Debreczen, aug. 28.

— Az a „fehér lap“, melyet a magyar nemzet gavallérosan oda nyújtott horvát testvéreink, nem talált gavalléros viszonzásra az éretlen horvát népnél. — Erre a fehér lapra a horvátok a magyar gyűlöletet irták fel és ezt a fehér lapot a „magyar gyűlölet“ felirással transparentnek használták fel „testvéreink“ a fiúmei királylátogatásnál, mint az a mostani fiúmei kihallgatásból kitűnik.

Igen, a magyar nemzet fehér lapot nyújtott át a testvér-nemzetnek, hogy arra írja rá kívánságait, ha kell, követeléseit. Azonban a horvátok oly esztelen sokaságát halmozták össze a kívánatoknak, hogy nem volt érdemes velök ilyen gavallérosan beszélni. Nekik Nagy-Horvátország kell, meg Fiume.

A magyar nemzet szereti testvéreit és nem esik jól a magyar szívnak, midőn azt kell írnia a horvát népről, hogy éretlen. De hát az igazság igazság marad, bármint szépítsük is. A horvát nép tényleg éretlen felfogni annak az alkotmányos életnek fontosságát, melyet Magyarországgal együtt élvez s a neki nyújtott jogoknak nemhogy örülne, hanem csak vérszemet kap, mint a most felszabadult helóta, a ki nemhogy áldaná urát, a kitől megkapta az isteni szabadságot, hanem most már ura vagyonára vágyik s a jóltevő kéz birtokosának életére tör.

Lehetetlen éretlennek nem neveznünk a horvát nemzetet, midőn látjuk, hogy inkább szeretne osztrák tartomány lenni, semmint Szent-István koronája alá tar-

tozó társország. Szeretne osztrák lenni, a midőn nem lenne se tartománygyűlése, sem sajtószabadsága és rákényszerítették a német nyelv használata. De a horvát inkább hagyja magát rákényszeríteni a német nyelvére, a ki neki sem inge, sem galléra, semmint megtanulja a testvér magyar nemzet nyelvét, melyet pedig reá sem kényszerítenek. Inkább akar osztrák lenni a magyar alkotmányos jogok nélkül, mert így jobban elérheti — gondolja — azt az esztelen utópiát, melyet Nagy-Horvátországnak neveznek.

Horvátországnak Fiume kellene. Hát mit tudna és tudott volna ő ezzel a fontos tengeri várossal csinálni, eltekintve attól is, hogy Fiume nem akarja Horvátországot? Hát lett volna neki arra ereje és pénze, annyi sok száz milliója, mint a magyar államnak, hogy Fiumét azzá tegye, a mi? Vagy azt az örültséget hiszi el a magyar korona e vásott gyermeke Horvátország, hogy a gazdag testvér majd lesz olyan tulobolond csupa szeretetből, hogy mindenkivel felruhazza Fiumét és aztán nagylelkűen odaadja a kis testvérnek, hogy az ne sirjon?

Mert Horvátország vásott gyermeke a magyar koronának s mint az elkényeztetett bété, olyanok után sir, a miket az anya nem adhat a kezeibe, mert „megvágja magát“ vele.

És éppen azért, mert Horvátország egy makranczos, vásott gyerekhez hasonlít, az anyának, a magyar államnak szeliden bár, de anyai erélyvel kell fellépnie. A meddig lehet, csittítani kell őt szép szavakkal, mézeskaláccsal, mert hisz ő nem érti, felfogni éretlen azt, hogy mily-

jókat nyújt neki az anyai kéz. De hogy ha ez sem használ, ismét úgy kell tenni, mint a gyermekét valóban és nem majomilag szerető jó anya tesz: megérdemelted édes fiam, ide csak azt a nád-pálczát!

Hiszen valóságos pacifikáció az, mit Magyarország Horvátországgal véghez viszen s ha ezt az összetartozandóság révén nem tenné, avagy magától a vásott suhanczot — megunván a vesződséget vele — eldobná: valószínű, hogy a nagyhatalmak ez ország pacifikációjával ismét csak Magyarországot biznák meg, a mint megbizta a berlini egyezmény Ausztria-Magyarországot Bosznia pacifikációjával.

Mert Horvátország vad, önkormányzati jogát felfogni képtelen, elnyomatásról panaszkodó, holott törvényeit maga hozza s csakis alaptörvényeink tartoznak reá s ezek nélkül éppen olyan vad szerzés lenne, vagy talán még vadabb, mint a bosnyák, már pedig Európa belsejében a nemzetek nem tűnnek többé vad népeket.

Ezt a vadságot, ezt az éretlenséget mutatja folyton a horvát nép országa belsejében és mutatta a fiúmei tüntetésnél. Nekünk magyaroknak nem marad hátra más, mint hogy bánjunk vele szeliden, mert ő még kiskoru és nem tudja, hogy mit cselekszik.

— **Inkább Szibériába megyünk.** Pétervárról sürgönyzik: A rozs kivétel a balti kikötőkből óriási mérvet ölt. A kovnoi kerületben és Vilna városában a nagy rozskivétel kihágásokat okozott. Több helyen a tömeg a vasutra tödült s megakart akadályozni a gabona elszállítását. Többben e célból a sinekre vetették magukat. A rend-

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Apró történetek.

Irta: ifj. Móricz Pál.

I. A nagy szeretet . . .

A lassu eső nagy, kövér cseppekben hull alá. Az Andrassy-ut sima aszfaltján helylyel-helylyel kis tócsák képződnek. Mindenütt locspocs. Az utcán sétálni nem épen kellemes. Siet is mindenki fedél alá, ki a szelid otthonba, ki pedig a valamivel zajosabb kávéházba, én is ez utóbbiakkal tartok.

Betérek az Operával szomszédos „Reuter“-kávéházba. Szerényen meghuzódok a fényes kávéház egyik szegletében.

A megrendelt „piccolo“ mellett — egy ideig — gondolkozva, magamba mélyedve üldögélek, majd később fülelni kezdek azon érdekes párbeszédre, kik a szomszédos asztalka mellett telepedtek meg.

Nagyon érdekes mind a két alak, de még érdekesebb amiről beszélgetnek. Úgy látszik, hogy nem vettek észre, azért beszélnek oly nyíltan, oly leplezetlenül. De beszéljenek helyettem magok az illetők.

Az első ur (Szemmel láthatólag férj. Panaszos siró hangon mondja barátjának, ki

szintén nem tagadhatja el gyászos férj mi-voltát.):

— Kedves barátom! Óh mond! Mit csináljak, hová legyek? . . . Képzeld a feleségem — nem szeret! . . .

A második ur (kit már arczkifejezése után a praedestinatio hívének itélek, sorsába belenyugvó ember hangján):

— Vigasztalódj kedves barát! Az még kis baj, ha a feleséged nem szeret! Sokkal szánandóbb vagyok én, mert az én feleségem meg nagyon is — sokat szeret! . . .

II. A „nagy sor“ . . .

A multkoriban ép a főpostán volt egy kis sorom. Gólya léptekkel siettem oda — gondolva, — hogy pár perc alatt végezhetem dolgomat. De gazda nélkül számoltam. Mert a posta épület előtt, sőt bent az épületben is, oly nagy néptömeg álldogált, hogy teljes lehetetlenség volt közöttük áthatolni.

A tömeg litokzatosan sugott-bugott . . . És én, hogy bizonyosságot szerezzek a csoportosulás oka felől, közelebb léptem egy — állítólag — mindent tudó Andorkához, ki is kérdő szavaimra imigyen felelt:

„Nagy sor ez ifju uram, majdnem hallatlan! . . . Még ilyesmit az én éles rendőri látókáim se láttak eddigelé, — sőt az én m. kir. fül-

im se hallottak ilyesmiről, a mi itt épen készülőben van.“

— Csak semmi phrásisok András bácsi!

„Már megkövetem alásan a teéns, nagyságos urat, de biz én nem említettem egy árva szóval sem a „fráz“-t . . . Feltudom én jól fogni az én m. kir. eszömmel, hogy mi is légyen voltaképen az a tisztösség.“

— Az Isten szerelmére kérem kedves András gazda, elhiszek mindent, de mindent, csak folytassa. . .

„Hát biz úgy van az tisztelt uram, hire futott a városban, hogy egy jogász — megtakarított pénzét ma délután fogja behozni a postatakarék-pénztárba. És most ezek a jó emberek azt a jogászat urat óhajtanák megcsúszálni, arra várakoznak oly szent áhitattal.“

No hiszen azt várhatjátok, gondoltam magamban, még az a jogász ugy sem születt meg . . . Mäskülönben köszönöm a felvilágosításokat András bácsi! Fogja itt egy tüzmentes cigáré!

„Köszönöm uram, de most nem fogadhatom el, mert szögálatba vagyok, hanem tessik a — köpönyegem zsebibe dugni!“

III. Mikor a Miska gyerek verselt . . .

Az öreg Bugaczy nagyságos ur hét vármegyére hires volt tréfáiról; de még nagyobb

ország a főkolompokat letartóztatta, mire az elkezeredett tömeg kiszabadításukra sietett, úgy hogy katonaságnak kellett közbelépni. Lidában a nép a kereskedők rozstól szállító kocsiját megrohanta, a zsákokat az utca közepére hajigálta és kiabálta: „Inkább Szibériába megyünk, minthogy idehaza éhen haljunk!” Másutt meg azt kiabálta a nép, hogy a parasztok vérét szállítják külföldre.

— **Belföldi hírek.** Szerbek merénylete magyar alattvalók ellen. A szerbek részéről legújabbán elkövetett vakmerő határsértésről és személyes szabadság elleni merényletről ma a következő részleteket sürgőnyzik: Szombaton az osztrvai Duna szigetre 5 fogházor, 2 csendőr és 2 erdőőr, 42 rabot kísért fűzfavágás végett. Ezt a szomszédos szerb község lakosai megtudván, 28 főlegyverzett egyén ment közülök a szigetre, öreink által azonban lefegyvereztettek. Erre a szerbek hazamenve, csakhamar mintegy 100-an tértek vissza jól főlegyverkezve. Embereinket hatalmukba kerítve, valamennyit áthurcztak Szerbiába, a honnét csak tegnap bocsátották el őket egy csendőrségi hadnagy közbenjárása folytán. Az erdőőröket irgalmatlanul elverték és az összes fegyvereket visszatartották. A vizsgálat nagyban folyik. — **Változás a honvédelmi miniszteriumban.** Bittó Kálmán miniszteri tanácsos, a ki majdnem ötven esztendő óta működik a közpályán, egészségének helyreállítására czéljából kért hosszabb szabadságáról, hajlott korára való tekintettel — mint a Nemzet értesül — nyugdíjazást kérte és megvált a honvédelmi miniszteriumtól, melynek 1875 óta ügybuzgó tagja, a hol a polgári természetű közigazgatási ügyágazatok legfontosabbjait vezette. — **Albrecht főherceg a zágrábi kiállításon.** Zágrábról távirják, hogy Albrecht főherceg tegnap meglátogatta a kiállítást, melyben lelkes éljenzéssel fogadtattott. Jelasics gróf kiállítási elnök üdvözlő beszédére a főherceg azt válaszolta, hogy örvend, hogy Horvátországot gazdasági előhaladásában megismerheti, mert ha a mult háborus világa a kulturális fejlődésben megakadályozta, annál tiszteletreméltóbb, hogy Horvátország az elmulasztottakat ennyire helyre pótolta, hogy ezt a szép kiállítást rendezhette. — **Horvát dalmát testvérülés, Zágráb, aug. 26.** Ma leplezték le ünnepélyesen Kacsics horvát költő emléksobrát; ez alkalommal Zágráb polgármestere hangsúlyozta Dalmácia és Horvátország összetartozását; Bulak dalmát birodalmi tanácsi képviselő ugyanily értelemben szólott; a bán hosszabb beszédet mondott, melyben Kacsics érdemeit méltatta és a jelenlevőket józan hazafiságra szólította föl; Dalmácia és Horvátország egyesítéséről a bán egy szót se szólott. A diszlokómán a polgármester és Bulak képviselő ismét az egyesülésre emelték poharukat. A bán nem volt jelen a lakomán. — 36 millió s hitel. Budapestről írják, hogy hir szerint a

hirt kölcsönzött nevének fiatal, helyre felesége, kinek meg — szépségre nézve — hét országban nem volt párja.

Az öreg ur mindenben a szépet és fiatal szerette, ezért cselédjei is mind fiatal és szép, szemenszedett emberek voltak.

Az öreg nagyságos ur fiatal huszárja, valóságos csinos és daliás legény volt, úgy hogy még a szentnek is megakadhatott rajta a szeme.

Ez a fiatal hajdu és a fiatal nagyságos asszony takaros szobacziájára édes testvérek voltak.

Az öreg Bugaczy erősen udvarolt a hajdu csinos, szép hugának, a kis Juliskának, hanem persze minden nagyobb eredmény nélkül.

... Öreg volt már az istenadta, de nem a Juliska, hanem a nagyságos ur...

A szerelmes vén kecske, kit a leánya kóknok ellentállása nagy mértékben ingerelt, dühösködött, mérgeskedett, a minék megint csak a szegény Miska itta meg a levét. Nem hagyta nyugodni a szegény fiut. Sokat megtréfálta, még többet kigunyolta.

Egyik délután is — az öreg végig heveredvén pipázó szobája puha kerevetjén — ily szavakkal ingerlé a szobában rakosgató, tisztogató Miska fiut:

— Te Miska! He-é!... Neked beszé-

közös kormány a delegációktól 36 millió hitelt fog kérni. — **Felségsértés.** Temesvárról írják, hogy egy gyárvarosi pálinka-lebujban tegnap letartóztattak egy elzülött embert, mert a királyt szidalmazta. Az illetőt Ruttkay Edének hívják, valamikor huszár főhadnagy volt, de iszákossága miatt elvesztette a tisztit. Ruttkayt ma átkísérték a kir. törvénytöréshez, honnan felküldik Budapestre. — **Uj birói ügyviteli szabályok.** Az igazságügyminiszter az új birói ügyviteli szabályok kiadása tárgyában rendeletet adott ki, amelynek értelmében a régi ügyviteli szabályok f. évi szept. 15-én hatályon kívül helyeztetnek.

— **Külföldi hírek.** Pétervár, aug. 26. A Petersb. Vjed. kijelenti, hogy ha Ferenc József Schwarzenaunál bemutatja Vilmos császárnak a bosnyák zászlóaljakat, ez a berlini szerződés egyenes megsértése; a nevezett lap a szerződés megsemmisítését ajánlja. A Novoye Vremja szerint Vilmos császár merseburgi beszédéből a kronstadti és osbornei események miatt érzett eszalódás szól. Fél Európa azonban szilárdan meg van róla győződve, hogy a békét most kevesebb veszély fenyegeti, mint ezelőtt. A békeüggyel szembe állított politikai faktornak meg vannak a kellő eszközei, hogy elejét vegye a béke minden megrontásának. — **London, aug. 26.** A Times jelenti: Valparaisóból érkezett legutóbbi távirataink szerint a Vinademar mellett három napig tartó küzdelemnek az lett a vége, hogy a kongresszusi párt csapatait — oly veszteségek után, melyek nagyobbak, mint eleinte jelentették Balmaceda csapatai visszaverték. Balmaceda most Valparaiso vidékéről összes csapatait a főváros felé vezényli. — **Belgrád, aug. 26.** Az orosz hadügyminiszter értesítette a kormányt, hogy a szerb katonatisztek kiképzetésére és az orosz nyelv elsajátítása bizonytalan időre kért orosz tisztek szeptember elsejére Belgrádba érkeznek. — **Belgrád, aug. 26.** A bolgár határon összpontosított timoki és dunai hadosztályokat, a bolgár kormány fölszólítása következtében elvonták, s a gyakorlatokat Nis környékén fogják megtartani. — A szerb hadseregből, a rossz bánásmód és hiányos élelmezés miatt tömeges szökések történnek bolgár földre, Boszniába és Zimonyba, hol majdnem naponként jelenik meg egy-egy kiéhezett alak s a politikai hatóságnak átszolgáltatja fegyverét, hogy az ettől nyert igazolvánnyal világgá menjen. A Magyarországból Szerbiába szökött hadkötelesek közül többen kegyelmi kérvény nyújtottak át az osztrák-magyar követségnek. — **Bukarest, aug. 26.** Ellenőrizhetetlen hírek szerint a Velenczében sulyos beteg idős romániai királyné ellen, a ki makacsul vonakodik udvarhölgyét, Vacarescu Helént elbocsátani, nagy izgatottság uralkodik s miatta udvari és kabinetválság tört ki; a királyné nyomást gyakorolnak, hogy Erzsébet királynét mindaddig tartsa távol Romániától, a mig az udvarhölgyétől való elválásba bele nem

lek! Gyere csak ide — ide mellém! S verseljünk egy kicsit!

— Nem értek én ahhoz nagyságos uram! — válaszolá szeliden az árva lélek.

— Te bolond — kedélyeskedett az öreg ur, — hisz nem is kell a hhoz értelem.

— De várj, mindjárt mondom én neked egy verset, a melyre aztán rygmust te is könnyen lelhetsz:

Hallod-e te félkegyelmű, Csalavári Miska?
— Szeret engem a te hugod, a szép kis Juliska!

— Látod fiam ez egy vers, de — nem igaz! Most pedig következel te — fejezé be a nagyságos ur.

A szép Miska, ki nem igen járt ott, a hol a puskaport feltalálták, csak gondolkozik, csak hallgat egy ideig, mig végre felüti a fejét és nagy büszkén, — magát katonás állásba vágva — emelt hangon így kezdi:

— Megkövetem átossággal a nagyságos urat, szeret engem a — nagyságos asszony!

— Te bolond! — kiáltott izgatottságtól remegő hangon az öreg Bugaczy közbe:

— Hisz ez nem vers!
— De igaz! — hangzott a Miska lakonikus felelete.

nyugszik. — **Páris, aug. 27.** A „Journal des Débats“-nak Kopenhágából állítólag jól értesült forrásból jelentik, hogy megerősítést nyer az a hir, hogy az orosz császárné utazása Franciaországba, a mi valószínűleg október vége előtt megtörténik, elhatározott dolog. A császárné valószínűleg yachtján fog Cherbourgba érkezni.

Szapáry és Fejérváry.

A beavatottak tudhatják csak, hogy mily viszonyban áll a Szapáry-kormány e két tagja egymással, mi nem, de annyi bizonyos, hogy a legújabb felmerült jelek nagyon különöset sejtetnek!

Midőn Fejérváry az Ugron-Uzelác ügyben tárczáját kötötte ahhoz, hogy a mentelmi bizottság az ő álláspontja szerint ítéljen, gróf Szapáry megváltoztatta nézetét és hogy mindenáron megtarthassa Fejérváryt, addig sürgött-forgott, míg a mentelmi bizottság a famozus határozatot megszülte és Fejérváry maradt.

Szüksége volt-e Szapárynak akkor Fejérváryra, vagy annyira fontosnak tartja azt, hogy Fejérváry honvédelmi miniszter maradjon, hogy e miatt veszített a parlament tekintélye is, ez a kérdések kérdése?

Mert annyi kétségtelen, hogy az Ugron-Uzelác-ügy teljes elintézése Fejérváryt megbuktatta volna. Miért nem engedte őt bukni Szapáry?!

Legújabb Szapáry Ischbe utazott, hogy Fejérváryt a honvédelmi tárczától megszabadítsa. Néhány nappal ezelőtt igyekezett megtartani őt nagy elvek veszélyeztetésével s ime most egyszerűen csak menekedni akar tőle.

De Fejérváry erősebb, hatalmasabb, mint a magyar miniszterelnök s akkor fog válni a honvédelmi tárczától, amikor akarja s nem amikor Szapáry óhajtja!

Szapáry tehát nagyon „peches“ Fejérváryval szemben.

Érzi, hogy nagy hibát követett el, midőn a mentelmi bizottságot a híres határozatra sarkalta s most e hibáját akarja talán jóvá tenni s egyszerűen azzal akarja emelni saját édes egyéniségét a közvéleményben, hogy a legnépszerűtlenebb miniszter ellen a legalkalmasabb helyen intriguál.

A legmagasabb helyen azonban másképp gondolkoznak. Szapáry miniszterelnököt, úgy látszik, odafenn mégse tarthatják valami nagy államférfiúnak s a két §-os törvényt nem fogadták valami nagy örömmel.

Sőt az is kitűnik, hogy Fejérváryt Bécsben nagyon kedvelik, mert nem hívták fel Ischbe azért, hogy ott „laufpass“-t adjanak neki.

Szapáry tehát sehogy sem bír megküzdeni Fejérváryval s azt hisszük, Fejérváry nem nagyon szívesen veszi azt az aknamunkát, a melynek segélyével őt Bécsben akarnák felrobbantani.

Érthetetlen lenne az egész Szapáry-féle utazgatás, ha figyelembe vesszük Fejérváry és Szapáry magatartását az Ugron-Uzelác ügyben, de más részről, ha úgy okoskodnak, hogy Fejérváry maradásával őszkor az Ugron-Uzelác-ügy újra fel fog támadni, akkor igenis megérthetjük, hogy Szapáry a szünidőt szívesebben fordítaná arra, hogy Fejérváryt a közös hadügyminiszteri székbe ugrassa, mint arra, hogy garanciaiális törvényeket készítsen, mert egy népszerűtlen kormánytag kivágása a kormány testéből megkönnyítené esetleg a miniszterelnök őszi működését a parlamentben, míg Fejérváryval a nyakán sokkal kevesebb sikert hisz elérhetni, mint a mennyit eddig elért, ha ez a 2 §-os törvény és a mentelmi bizottság határozata egyáltalán sikernek nevezhető.

Legkülönösebb az egész dologban az, hogy legmagasabb helyen — amint a lapok hireiből kitűnik — Szapáry kormányelnöki képességével nagyon is tisztában vannak s a Fejérváryt felfelé buktatni akaró miniszterelnöknek a sorok között tudtára is adták, hogy Fejérváryt hadügyminiszterre kinevezni nem lehet, mert ilyen miniszterváltás nem javíthatná a helyzetet, miután ez a helyzet az egész kormány lemondását követeli.

A legmagasabb helyen tehát meg vannak győződve arról, hogy a Szapáry-kormány nem ura a politikai helyzetnek s már eddig is oly hibákat követett el, hogy a jövőt reá bizni nem lehet.

Az tehát valószínű, hogy Fejérváry nem fog egyedül távozni a Szapáry-kormányból, hanem a többi miniszterekkel együtt, vagy legalább

is a miniszterelnökkel. Hogy azután Szapary és Fejervary közül melyik kerül fel Bécsbe valamely közös bársonyszékbe, az kétséges kérdés nem lesz, mert vagy egyik, vagy egyik sem, vagy legfeljebb Fejervary, ki legutóbbi magatartása által kiváló érdemeket tett arra, hogy közös hadügyminiszter lehessen!

A két miniszter küzdelme egymás ellen, illetve Szaparyé Fejervary ellen, érdekes eseménye az országgyűlés igazi szünetének, mely voltaképpen azért lett kreaálva, hogy Szapary gróf a garanciális törvényeket szerkessze meg. Szapary, úgy látszik, máson töri az esztét, s az októberben összeülő országgyűlés újra készületlen állapotokat fog találni, de sőt még többet, egy ingatag kormányt, melynek felfelé nyuló, eddig erősnek hit létszálát egyszerre elmetszhetik, mert azok a szálak, a melyek lefelé tartják, már régen elgyöngültek!

Gyermek-menhelyek

Debreczen, aug. 28.

(h.) Régen érezett szükség Debreczenben gyermekmenedékhelyek felállítására. A város ezt be is látta s a tanács ki is adta az ügyet egy bizottságnak, mely már keresztül is vitte minden retortán.

Nem az ugynevezett „kisdedvő“-ről van itt szó, a hol a kicsinyek okleveles óvónő felügyelete alatt már tanulásba fogatnak, vagy Fröbel-kertről, hol játékokat csináltatnak velők fából, papirosból és versikéket tanítatnak velők. Az olyan gyermek szülőjének, a ki 24 frtot tud fizetni a kicsikéért, bizonyára telik még egy pesztrára is, szóval az ilyen gyermeknek nincs szüksége „menedékhelyre“ s az egész pusztán csak arra való, hogy az apróságok ne zsvajogjanak a nagyságos mama fülébe.

De igenis nagy szüksége van „menedékhelyre“ a szegény ember gyermekének. Tudva van, hogy Debreczen szegény embereinek legnagyobb része mezei munkás, a ki elmegy hazulról reggel, visszajön este. A gyereket addig a nagyobb testvékére bizzák, vagy egyszerűen bezárják vagy egy szobába, vagy egy udvarba, a hol meghalhat éhen, megeheti a kezei közé került pakli masinát, vagy feigyjuthatja vele a házat, a várost.

Ez a „gyermeknevelés“ roppantul meglátzik a debreczeni köznépet elkorcsosulásán, satnya mivoltán. Az éhező gyermek elgémberedik, növése ferde lesz és még más baj is éri. Szokássá vált ugyanis Debreczenben az udvaron csókát, hollót, varjút tartani, hogy azzal a gyerek játszik. Az is megesezt már több ízben, hogy az ilyen madár kivájta a senki gondjaira bizott gyermek szemét és örök nyomorékká tette. Nem ritka eset az sem, hogy az udvaron hagyott gyermeket a sertés harapdálta össze úgy, hogy némelyik bele is halt.

Ezen az égető bajon akar segíteni a gyermekmenhely. A város felállít egy házat, egészséges udvarokkal, melynek udvarát jól meghomokoltatja, ellátva azt itt-ott apró padokkal, és más egyébvel, hogy a gyerek játszani tudjon. Melléje állít egy dajka féle (és nem diplomás) asszonyt, a ki a kicsinyekre vigyázzon, délben valami meleg étellel őket megetesse, egy darab kenyert a markukba nyomjon sat. Semmiféle tanulásról szó sincs. A szegény ember beviszi a gyermekét reggel. Ilyenkor bizonyosan vagy otthon megeteti, vagy nyom is valamit a markába, este pedig elviszi és ad neki vacsorát, a menhelynek tehát csak az ebédre kellene gondoskodnia.

Nagyon természetesen, ezt a menhelyet teljesen ingyen kell nyújtani, mert a nép, ha bárminő csekélységet kellene is fizetnie, nem vinné gyermekét a menhelyre és így a humanus cél teljesen megbuknék.

Az épület, — mely állana az óvónő egy-

szerű lakásából és egy fűthető nagyteremből telire, egy udvarból — nem kerülne sokba.

A kiküldött bizottság két ilyen menhelyet tervezett: egyet a hatvan- és Péterfia-utca területére, egyet pedig a csapó-utca és a vasut környékén.

A fődolog az lenne, hogy ki viselje az évi ellátás költségét és ki adja az alkalmazott óvónő fizetését?

Lehetne erre olyan humanitárius egyesület is összehozni, mint pl. a jótékony nőegylet, mely egész árvaházat tart fenn. De ez nem felene meg teljesen a célunk. Ezeket az intézeteket a városnak kell fenntartania, ezt elvárhatja tőle a városi szegényemberek konglomeratuma. Hiszen mennyibe is kerülne egy-egy ilyen menhely? Ezer, ezerkétszáz forintba. Ez az összeg a gazdag Debreczen városának nem pénz és ennyit elkölthet a jövődő nép-nemzedékre, mely mostani satnyaságával elijesztő képet nyújt a tejjel és mézzel folyó Debreczenben.

Hanem aztán „kétszer ad a ki gyorsan ad“, ne sokat konferenciázzunk, de gyorsan állítsuk fel a gyermek, menedékhelyeket.

Szóba jött a bizottsági tárgyalásokon az is, hogy nem lenne-e jó Debreczenben dolgoházat állítani fel, miután nem mulik év, hogy a főkapitány 5—6 gyermeket ne szállíttasson javító intézetbe Aszódra vagy Mária-Nostrára. Ez az indítvány azonban halva született, mert büntetőtörvénykönyvünk értelmében ilyen felállítani csak az államnak van jogában, másnak nem engedtetik meg. Sőt még a rabokat is csak az állam dolgoztathatja s ő is csak a törvényszéki elítélteket. A közigazgatásilag elítéltek csak akkor dolgoznak, ha akarnak, arra egyikök sem kényszeríthető. Midőn a város az ilyen dolgozni akarókkal dolgoztat, egyszersmind megfizeti őket, a mennyiben elengedi nekik a 15¹/₂ kr. napi rabtartási költséget.

Ez az eszme tehát elesett. Jobb is. Először állítsuk fel a gyermekmenedékhelyet, mert ez égető szükség, és addig ne kapkodjunk másfelé.

HELYI HIREK.

Határidő naptár.

Naptár Aug. 28. Péntek. Prot. naptár: Agoston. Római katolikus naptár: Agoston Izs. naptár: Ab 24. Görög naptár: Dioméd. 16

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Museum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hétfőn. szerdán, szombaton d. u. 2—7-ig.

A kir. ítéltő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig d. u. 2—5 óráig. — Az ígató, kiadó hivatal és az irattár nyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt

Szept. 7. Velenczy Mátyás bűnpere.

— A színházi bérléthirdetés már ott függ kiragasztva minden utca szegletén. A színművészet iránt érdeklődők tömegesen állják körül a plakátokat, hogy ismerős színészek és színésznők nevét keressék rajta. Különben a bérléthirdetésre szóló falragasz azt is elárulja, hogy az előadásban már október elsején, tehát egy jó hónap mulva gyönyörködhetünk, hogy a bérlét iránt intézkedések a színházi irodánál teendők meg. A páholyokért majd széjjel szedik az igazgatót.

— A közmunkatanácsos bűnpere. Ifj. Karp Imre hajdu-böszörményi közmunkatanácsos bűnpereben a debreczeni kir. törvényszék büntető tanácsa befejezte a végtárgyalást, kihallgatva a tanukat és fétélenkint megvizsgálva a naplót. A hivatali sikkasztás ügyében a kir. törvényszék holnap fogja kihirdetni ifj. Karp Imrere vonatkozó ítéletét.

— Uj tanácsjegyző. Az igazságügyminiszter dr. Bakó József mátészalkai kir. járásbíró-sági albirót a debreczeni kir. táblához tanácsjegyzővé rendelte be.

— A tegnapi lóghajózás. Szikszay Gyula a „Margit“ fürdő tulajdonosa, méltó elismerést érdemel azért az áldozatért, melyet a debreczeni közönség szórakozásának biztosítása érdekében eddig hozott s ezental is hoz. Merighi Giacomónak a szerződésével is óriási áldozatokat tett s valóban méltánylást is találhatna ez a közönség körében, melynek nagyrésze szívesen gyönyörködik, de csak kívülről — a felszállás merészégeit produkáló Merighiben. Tegnapi és olesó helyárrakkal egybekötött előadása iránt mégis szép közönség érdeklődött. — Merighi ez alkalommal a nyujtón is bemutatta ügyességét, melylyel ugyancsak meglepi a közönséget. A Benedetti család mutatványai pedig egy azok közül, melyeket nincs minden évben alkalma láthatni a közönségnek s a kaucusk gyermekek bámulatos salto mortale ugrásai és fordulataikkal zajos, — szünni nem akaró tapsvihart érdemeltek ki. Végül maradt a Merighi felszállása, aki sokkal nagyobb kedvvel s ez alkalommal bucsuval, melyet a nagy közönséghez intézett, szállott fel a légből. Az idő rendkívül kedvező volt s Merighinek alkalma volt vakmerő mutatványait a légből is megtarthatni. A leszállás is ugyanott hol a mult alkalommal a ménlótepel előtt történt meg. Itt várt reá kocsi és szekér, melyre a féltve őrzött lóghajót feltették. Merighi idegesen reszket ha valaki a drága gömbömmel méltatlan durvasággal bánik, ez kincse, vagyona neki. — Visszaérkezését nagy tömeg várta be, mely lelkesülten éljenezte meg, nem késtek aztán a bérkocsist is megintervielőlni, a ki készséggel felelt a hozzá intézett kérdésekre. — Vasárnap utolsó fellépte lesz, úgy neki, mint a művésztével általános elismerést aratott Benedetti családnak is. Ez alkalommal Merighi segédével száll föl. Az előadást Szabó Ferencz kolozsvári pyrotechnikus nagy tűzi játéka fogja bezárnai, melynek műsora a következő: 1. A ragyogó nap, mely brilliant sugarait szétlöveli és lövésekkel végződik. 2. Egy óriás üstökös csillag, ezen tűz képlet több száz színes világitó gyertyából összeállítva a második változásnál tűzbrilliánt sugarait löveli szét. 3. Az egyiptomi pálma zsviandó tűz pompában, ezen képlet a pyrotechnikus legszebb mutatványa. 4. Őszi rózsák, ezen képletet szymetrikus alakban forognak és végül több száz tüzes kigyó emelkedik a magasba. 5. Kinai labda játék, a mely több száz meg száz csillagot szór. 6. Különtéle bengáliai tűzi mutatványok különböző változatban. 7. Turbillon koszoru. 8. Edison-féle tűz fonogram. 9. A legujabban feltalált tüzes torpedók, minden fajtában. 10. Szökő kutak brilliant tűz pompában. 11. Japáni legyező. 12. Tutti-frutti, vagy a pyrotechnikus phantaziája. 13. Különböző bolygó csillagok és tűzkozoruk lesznek a közönségnek bemutatva. 14. Harcz és háboru minden zugban, — a legszebb színű arany eső és más meglepő levegő mutatványokkal. — 15. Uj fajtájú kőborgó roppanyók. 16. Tűzijáték egyveleg. 17. Gránátok és minden tüzes levegő mutatványok. 18. A tűz művészet netovábbja. 19. Különböző tüzes sárkányok és tüzes békák. 20. Záradéku: Ó Felsege a magyar király kolozsvári látogatása alkalmával Szabó Ferencz pyrotechnikus által rendezett tűzijátékon előadott s elismeréssel s dicsérettel elhalmozott nagyszerű mutatvány fogja a n. é. közönséget gyönyörködtetni. — Ezen képlet: Ó Felsege a magyar király tűz pompában, felette a Szent-István magyar korona lesz látható s ez alkalommal egész tűz raj naszad emelkedik a magasba. Megjegyzendő, hogy ezen tűzijáték annyiban tér el a szokottaktól, hogy tűzveszélytől ment és a legujabb modor szerint van előállítva, s inkább lent, közvetlen a közönség szemé előtt árasztja a látványosságot.

— A pércsi sor rendezését ma kezdette meg a II. kerületi kapitányság. Végül Gyula kapitánnyal bejártak a régi s új területeket, hogy a rendezéssel szükségessé vált intézkedéseket a kibocsátott rendelet értelmében foganatosítsák. Holnaptól, azaz 29-ikétől fogva a pércsi sor végében libát, és ruczárt áruin nem s az a d, mint a tegnap általunk is közölt rendeletből kitűnik, továbbra Miklós-utcán a kuttól lefelé fognak ezek elárusittatni. A rendőrség e

méltánylásra sem szorult rendeletét jó lesz, ha pontosan betartja az árusító közönség, nehogy esetleges büntetésnek tegye ki magát.

— **Beton járda.** A Bathányi-utca háztulajdonosainak legfőbb óhaja volt, hogy a téglajárda mellőztetésével az ő hozzájárulásuk mellett a város beton-járdát létesítsen. A város ennek engedett, a Bathányi-utcai lakók kérésére kiírta a pályázatot, melyre két ajánlat érkezett be. A tanács Depolt J. cég ajánlatát fogadta el, aki, ajánlata szerint ha még most fog a járda készítéséhez, csak öt évi, de ha a tavasszal kezd hozzá tíz évi jó állást vállal érte. A városi tanács ez értelemben oda határozott, hogy a beton-járda készítését a tavaszra tűzi ki s a Depolt J. cég ajánlatát fogadta el.

— **A bírósági joggyakorlatokat,** az igazságügyminiszter legújabb rendelete szerint, ezután nem a törvényszék, de a kir. tábla elnöke nevezi ki. Lesznek díjtalan, 360 és 500 frtos joggyakorlati állások.

— **Debreczeni emlék.** Eltelmes kereskedők, a nem éppen forró nyárra, egy új debreczeni emléket találtak fel. Ez pedig egy legyező, melyen a város nevezetesebb épületei, jól sikerült csoportozatban vannak lerajzolva. A vidékiek bizonyára szívesen veszik meg az ilyen debreczeni emlékeket.

— **Szegénységi bizonyítványokért** mint tegnap is megirtuk, nagy számmal folyamodnak a szülők, kik gyermekeik tandíjmentességét óhajtják kieszközölni. Ezek után illetékes helyről annak kijelentésére kértünk fel, hogy a folyamodók utbaigazításul tegyék meg a figyelmeztetést, hogy az ezen szegénységi bizonyítványokért beadott kérvények a „városi tanács”-hoz czimezve ugyan, de a rendőr-főkapitánysághoz intézendők, hol rövid uton nyernek elintéztést.

— **Ritkán látható** az a virág, a mi ez idők szerint a N.-Hatvan-utca 1443. számú udvaron található, a hol a kétméternyi magas („Pálmaliliom) Yucca” épen most virágzik s a hol mindenki megtekintheti.

— **Áthelyezés.** Virágh Aladár nyiregházi kir. törvényszéki telekkönyvezető hasonló minőségben a debreczeni kir. törvényszékhez helyeztetett át.

— **A feketesárga zászló.** A honvédelmi miniszter bizalmas rendeletet adott ki, meghagyván, hogy — miután a parancsnokok lakásai ugyis nyilvántartatnak és bárki által, bármikor megtudhatók, — a hadgyakorlatoknál, ha a csapatok huzamosabb ideig tartózkodnak egy helyen, a feketesárga jelző-zászló a parancsnokok lakásán nem tűzendő ki. Átvonuló állomásokon azonban, a hol a csapatok csak egy-két napig tartózkodnak, a jelző-zászló a jövőben is kitűzendő.

— **Szabad-e vasárnap pálinkát mérni?** Kereskedőink közül sokan azt hiszik, hogy miután bor és sör vasárnap mérhető, így tehát pálinka is. Több kérdésre válaszul, tudatjuk, hogy miután az 1891. évi XXIII. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott keresk. miniszteri rendelet a pálinka mérését a bor, sör és kávé-mérések sorába fel nem vette, kétségtelen, hogy a pálinkamérés a vasárnapi munkaszünet alól nincs fölmentve, egyszóval a pálinkamérésnek az egész ünnepnapon szünetelnie kell. Egyébként e tárgyban a pálinkamérők és a bérlők már felszólaltak, mert ez a korlátozás kárukat okozza, de hogy felszólalásuknak lesz-e sikere, még nem tudható.

— **Balmaz-Ujvárosról** írják augusztus hó 25-iki kelettel, hogy a hordás és cséplés még most is folyamatban van. A tengeri igen szépen nő, de itt-ott hiányos. A dohány jól fizetett, minőségileg is. Kerti vetemények, káposzta, zöldségek igen szépek, jó termést adnak. Burgonya meglehetősen, néhol rothad; burgondi répa jól áll.

— **Kövezet javítás.** A Széchényi-utca elején a helyi vasút közlekedésének mentén az utcai burkolat kissé meglazult, sőt némely helyen alá szállott. Ennek helyreállítását elrendelte az illetékes hatóság. A kövezet kijavítását még tegnap meg is kezdték.

— **Hirdetés.** A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak 40760/1891. VIII. sz. alatti körendelete folytán közhírré tétetik, hogy a gépkelők és kazán-fűtők számára Nagyváradon is vizsgáló bizottságot szervezetett. — Debreczen, 1891. augusztus 25. Debreczen szab. kir. város rendőr-főkapitánysága.

— **Az árucarnok ügye elejtve.** A városi tanács, tárgyalván a Balkányi Miklós és Zádor Lajos által benyújtott tervet, mely az árucarnokra vonatkozik, azt teljesen elejtette, mert bár helyesli magát az eszmét, de annak épülete maga is többé kerülne egy milliónál s továbbá embereket olyan jogoktól fosztana meg, melyeket századok óta bírnak.

— **A jubileum.** Mezey János daltársulati igazgató ma üli huszonöt éves daltársulati igazgatói jubileumát a Vilmos Lajos sórcarnokában. Mezey János a debreczeni színház megnyitó előadásában is részt vett mint színész s midőn erről a pályáról lelépett, az orfeumok megmagyarosítására adta a fejét. Ez „sulyos kenyér”, mert tudvalevő, hogy a magyar nyelv és művészet nem termett arra és bizony az orfeum magyarban nem sokat ér, ahhoz a bécsi trágárság kell. Mezey vállalkozása, ha csekélység is, méltánylandó. Mezeynek ma lesz a jutalomjátéka. A programmon van minden és még valami. T. i. 12 üveg pezsgőt tomboláznak ki. A nyerő galleriájától elváratik, hogy a nyert pezsgőt a legszebb zengernővel el fogja költeni. Az ehhez dukáló vacsorát a szerencsés nyerő fizeti.

— **Elveszett** egy postai szállítólevél, mely már a czimzett által alá is iratott. A megtaláló, amennyiben úgy sem kaphatná meg rá az érkezett csomagot, nagy szíveséget tenne az elvesztővel, ha a talált szállítólevelet lapunk szerkesztőségébe beküldené.

— **A tállyai Kossuth templom.** A tállyai ág. hitv. evangélikus egyház előtt egy évvel felhívást intézett az ország közönségéhez, hogy az ottani roskadozó templomot, melyben Kossuth Lajost keresztelték és konfirmáltak, adakozásaival ujja építeni segítse. Akkor be is gyűlt némi, adomány, mely azonban nem volt elégséges. Ezért most a gyűjtőbizottság felhívja azokat, kiknél gyűjtőívek vannak, hogy igyekezzenek még valamit gyűjteni és azután október elsejéig küldjék be a gyűjtőíveket az adománnyal együtt a bizottságnak, annál is inkább, mert a bizottság szeretné a templomot Kossuth Lajos 90-ik születés napján, jövő évi szeptemberben, restaurálva felavatni.

— **A színházi vasfüggöny** festése gyorsan halad előre. A felső rész már teljesen készen van és igen szép képet nyújt hullámos drapériával. Debreczen város czimerével, különösen a hét jeles színművész kitűnően eltalált arcképével. A tulajdonképeni vasfüggöny festéséhez holnap kezd hozzá a festőművész, a ki, hogy minél gyorsabban haladhasson, ma már segítségemlélyzettel dolgozott. A színpad restaurálásával már teljesen készen vannak, most már csak a villanygép s a gázmotor beállítása szolgáltat nagyobb munkát.

— **Se inge, se galléra.** Szegény asszonyt tartóztatott le a rendőrség, aki egy csomó czökmökkel ott aludt a péterfiai temető alatt. Ugy ment szülőfalujából világgá, azok, akik szerették elhaltak, nincs, nem volt már neki senkie, akiért továbbra is otthon maradjon. A szegény asszony gyanus lett a „poszt”-on álló rendőr előtt is. Bekísérte a rendőr s a jószívű kapitány kísütötte, milyen szerencsétlen, milyen nyomorult helyzetben van az asszony s mig kilétét akadt a ki igazolhatta, nem késtek uti költséggel s kenyérre valóval ellátni, hogy menjen csak haza, hová emlékei, bánata, szomorúsága s örömei kötik, mert számára a kedves otthonon kívül nincsen hely, különösen nincs Debreczenben.

— **Kubinyi Lajos** helybeli kereskedőnek, lapunk mai számában foglalt hirdetésére, felhívjuk olvasóink figyelmét.

Hazánk s a külföld.

— **„Marseillaise- és orosz-himnusz-keverék.”** Ez alatt a czím alatt a „Figaró” tegnapi száma egy „módosított” francia-orosz Marseillaise-t mutat be Millaud Alberttől. A verset hevenyészett fordításban itt közöljük:

„Fel Oroszország fiai!

A czár dicsősége felderül!

A zsarnokság ellen nekünk csak

Sándor czár bástyánk egyedül.

Nem halljátok-e hogy mint dalol,

A kozák már a kapunk előtt. —

Ölelésünkre mint jó, siet —

Illik, hogy pezsgővel várjuk őt.

Fegyverre honfiak! nyissuk meg a csapatot,

Kábitó pezsgőből kortyintsunk egy nagyot.

Jövő diadalmunk kedvéért
Hős oroszok jertek inni hát!
Azt mondják, hogy rabok legyetek!
Mi azt mondjuk: legyetek francziák,
S mig alattomban ti, oroszok,
Büszke gallusokká tértek át,
Viszont, helyetek betölteni,
Oroszok leszünk mi francziák.
Fegyverre honfiak! nyissuk meg a csapatot,
Kábitó pezsgőből kortyintsunk egy nagyot.

Ezt a lépést jókor tesszük mi,
Mikor apáink meghaltak ép,
S a Berezinában elveszték
Hulláik már a víz mosta szét,
Nincs kedvünk követni ezeket,
Már a szívünk minden gyászt feled,
S nincsen egyéb vágyunk már ma, mint
Ünnepelni fogytig titeket.

Fegyverre honfiak! nyissuk meg a csapatot,
Kábitó pezsgőből kortyintsunk egy nagyot!

— **Budapestről Bécsbe 75 percz alatt.** Már hosszabb idő előtt felmerült ez a terv, hogy Budapest és Bécs közt villamos vasutat létesítsenek. Ennek a vasutnak a tervei immár a legapróbb részletekig elkészültek és most a mainafrankfurti elektrotechnikai kiállításon vannak. A terv szerint a budapest-bécsi vonalon két központi és több fiók-állomás lenne. A kocsik, melyek 40 méter hosszúak és 48 embert fogadhatnak be, szivar-alakuk, hogy a levegő ellenállását jobban leküzdjék. — Az egész utat ezek a villamos vonatok hetvenöt percz alatt tennék meg.

— **Váltóhamisító herceg.** Nagyikindáról szenzációs eset hírét távirják De Sorge herceg mokri községbíró huszonötezer forintos váltóhamisítás miatt letartóztatta a nagyikindai törvényszék. De Sorge tavaly egy dalmáciai hercegséget örökölt s akkor fölvetta a hercegi czímet. Azóta nagy lábon élt kevés vagyonából és hogy uri passziójának eleget tudjon tenni, végre váltóhamisítással szerzett pénzt.

— **Három napig eltemetve.** Pörtschachból sürgönyzik: A vasárnap reggel bedőlt templomtorony romjai alatt ráakadtak Raschob Lukács 19 éves asztalos-segédre a ki általános megletsére teljesen eszméletlenül volt. Azonnal orvosokat hívtak, kik az ifjut ápolás alá vették. Csak könnyű seb van a fején és egyik bordája sérült meg. Raschob csodálatos módon menekült, mert több gerenda oly szabad tért biztosított körülötte, hogy lélegzeni tudott. Sokszor kiáltott segítségért. Hetven órán át feküdt a romok alatt. A mentési munkálatok éppenséggel nem voltak megfelelők, mert az eltemetett legényt már két nappal előbb ki lehetett volna szabadítani. A boldogtalan mindenekelőtt vizet kért s anyja féllől tudakozódott, ki Roseggből jött, hogy fia temetéséről gondoskodják és már koporsót is rendelt. A fűrdővendégek dusan megajándékozták Raschbot. — Wasdan csendőr-özsvezető halotta meg kiáltásait hajnali öt órakor. — Most azt beszélgetik, hogy néhány ember már rég hallotta.

— **Román hang a magyarokról.** A magyar egyetemi ifjuságot most a következő furcsa eset foglalkoztatja: A baseli „Baseler Nachrichten” egyik legutóbbi számában említést tett a magyar diákok memorandumáról. A lap e számát megakarta küldeni a magy. egyetemi olvasó körnek, de tévedésből a czimszallagra Budapest helyett Bukarestet irt. A lap így lement Bukarestbe, a hol észrevették, hogy itt tévedés van a dologban és elküldték Bpestre. A lap szélére azonban tört magyar nyelven a következők voltak írva: „Politika. Egy nagy része a román ifjuságnak kénytelen a magyar nyelvet tanulni, avagy tanul épen a magyar iskolákban, a hol mindennap a legkocsisabb szavakkal traktálva van. A magyar tanárok bánásmódja szerint és ezeknek szokott művelt szavaikkal küldi vissza az író e lapot. Magyarországon magyar műveltség kerekén magyarázza meg a visszaküldő a földrajzot Reméli, hogy semmi bosszankodást sem okoz az uraknak, ha nemzeti magyar tanárok művelt szavaival visszaküldi a lapot czíméhez.

— **Beomlott ház.** Beregszászról írják, hogy a Beregszász és Munkács közötti országút mellett eső „gati majorban” f. hó 25 én nagy szerencsétlenség történt. Ugyanis az ott levő régi szeszgyárat, mely Schönborn gróf tulajdonát ké-

pezi s jelenleg hasznavehetetlen állapotban van, átalakítják, lakházakat készítenek belőle. A mint a munkások foglalkoztak az épületen, a menyzet hirtelen nagy robajjal leszakadt s a munkások közül egyet megölt, hármat pedig súlyosan megsebesített. A szerencsétlen véget ért ifjú még csak 18 éves volt s egy svábnak a fia, — kinek másik fia ugyancsak ebben az évben a munkácsi gymnásium építésénél halt meg. A szegény apa most kétségbe van esve, hogy gyámolító fiait elvesztette. A szerencsétlenség okának a kiderítésére megtették a hivatalos lépéseket.

— Szállodák ringje. Angol lapokban olvasuk, hogy Németország és környékén a szállodatulajdonosok arra használják fel vendégeik utibőröndjeit, hogy egymásnak titkos jeleket és utasításokat küldjenek az illető vendéget illetőleg. — A bőröndre ugyanis a vendég elutazásakor a szállodacéget viselő czédulát ragasztanak. E czédula színe és nyomása szerint aztán a „beavatottak“ megismerkedhetnek nyomban az utas egész jellemrajzával. A dolog egy hordár által tudódott ki, a ki boszúból egy békés és bőkezű angol uriember bőröndjére oly czédulát ragasztott, mely „veszekedő és kiállhatatlan“ színbent tüntette azt fel. A szerencsétlen angliust egyetlen nevezetesebb szállodába se akarták befogadni. Végre a csodás véletlen az említett hordárt egy oly szállodába vezette alkalmazottul, hova az anglius is megszállt s itt bevallotta az utóbbinak turpisságát.

— Rövid hírek. Két francia tudós nagy dicsőréttel emeli ki Moldován Gergely francia memorandumát a román-ügyben. — **A zirczvidéki** segédjegyző agyonlőtte magát. — **Sopron** magyarosodik. — **Eperjesen** Pallosik kereskedőt vadászat közben véletlenül vállon lőtték. — **A bécsi** hóhér czukorbetegségbe esett. — **Temesváro**t a kiállítási örök ugyancsak meglópták a kiállított pezsgőket.

IRODALOM, MŰVESZET.

— **A népszínházban** Abonyi Lajos „A siroki románcz“-a lesz az első ujdonság. — A nemzeti zenedébe a beiratások aug. 27-től szept. 4-éig tartanak. — **Richard Gyula** híres amerikai német színész elhunyt. — **Barynia** czimen egy francia hírlapíró és egy hölgy vigjátékot irtak.

Közzgazdaság.

— A buzaár javulása. A külföldi piacokról a következő jelentések érkeztek be: New-Yorkban buza emelkedett $\frac{1}{2}$ centtel, Párisban buza 20—30, liszt 40—50 czentimmal esett. — A mai berlini tőzsdén buza 3 márkával emelkedett.

Az üzlet ma igen különös képet mutatott. A készáru-piacon buza ismét csökkent 10 krral, rozs 5—10 krral, a többi czikk teljesen változatlan maradt. Mikor azonban elkelt egy hajórakomány finom szenttamási $79\frac{1}{10}$ kilós buza 11-17 $\frac{1}{2}$ frton 3 óra, azonnal javulás állott be. E magas eladási ár teljesen felvillanyozta az üzletet, úgy hogy az eladási árakhoz külbözet nem igen volt konstatalható.

— Budapesti üzleti jelentés. Lobmayer J. F. üzletéből. IV. Károly-körút 18. Budapest, 1891. augusztus 27.

B u z a : a hét elejétől tartó lanyha és csökkenő irányzat ma részben megállt, mert csakis alsórendű minőségek adtak olcsóbban, míg finom és egészséges fajták még a tegnapi árakat megkapták. A nyirkos és szívós minőségek kezdenek tulnyomóvá válni; ezek kivételre hasznavehetlenek és csupán malmainkra vannak utalva, mindazonáltal t a n á c s o s rajtok mielőbb tudadni, mert különben nagyobb romlás veszélye elé kerülnek. Mai forgalmunk 40,000 m.-m.

A r a i n k : (75-ös—80-as) minőség szerint :

frt 10.35—11.10

októberre 10.47—10.49

márcziusra (1892.) 11.06—11.08

R o z s : lanyha és jelentékenyen olcsóbb ; itt frt 9.80—10.—, állomásoknál most n i n c s kereslet.

Á r p a : üzletellen finom fajokban ; csupán takarmányáru lesz figyelembe véve — frt 6.20—6.75.

Z a b : kis üzlettel frt 5.90—6.40, őszre : frt 5.90—92, tavaszra frt 6.18—20.

K u k o r i c z a : változatlan frt 6.30—40, májusra (1892) frt 5.85—87.

R e p c z e : kis üzlettel és sok hibás áru-

val, a miért ára inkább lefelé tart. Jó minőségű frt 14.50—15.—, szeptemberre frt 14.90—15.—

L i s z t : A belföldi üzlet élénk és daczára a magas áraknak, a barna fajok még mindég keresettek, külföldről a mai árakkal nem lehet rendelvényeket várni.

K o r p a : keresett és drágább.

— Gabnaarak. (Budapesti gabnatőzsde aug. 26. d. u. 2 órakor). Buza őszre 10.47 pénz, 10.49 áru ; 1892. márcz—ápr. 11.06 pénz, 11.08 áru. Tengeri jul—aug. — pénz, — áru, aug—szept. 6.40 pénz, 6.45 áru, 1892. máj—jun. 5.83 pénz, 5.85 áru. Zab őszre 5.86 pénz, 5.88 áru, tavaszra 6.15 pénz, 6.17 áru. Káposztarepcze aug.—szept.-re 14.85 pénz, 14.95 áru.

— Sertésvásár. Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése augusztus 26-án.

H i z o t t s e r t é s á r a k : I. Magyar első rendű : Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) — krig. Öreg köz. (páronként 300—400 klgr. sulyban) — krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 48 $\frac{1}{2}$ —49 $\frac{1}{2}$. krig. Fialat köz. (páronként 251—320 klgr. sulyban) 50.—51.— krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 51 $\frac{1}{2}$ —52 $\frac{1}{2}$ krig. II. M a g y a r s e r t é t t : Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban) — krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 51.—52.—ig. III. Romániai : Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) — krig. Közép (páronként 250—320 kgr sulyban) — krig. Könnyű (páronként 250 klgr terjedő sulyban) — krig. IV. S z e r b i a i : Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 49.—49 $\frac{1}{2}$ krig. — Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 49 $\frac{1}{2}$ —50 krig. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 50.—51.— krig.

S e r t é s l é t s z á m. 1891. auguszt. hó 24-én volt készlet 143.123 db, 1891. aug. hó 25-én felhajtott 1387 drb, 1891. aug. hó 25-én elszállított 1031 db, 1891. aug. 26-án maradt készletben 143.479 db.

A hizott sertés üzletirányzata: Az üzlet csendes.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1891 aug. 26.)

Magyar aranyjárdék 6%	103.10
Magyar aranyjárdék 4%	100.60
Magyar papírjárdék 5%	—
Magyar vasuti kölesön	—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	112.75
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötv.	104.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	—
Magyar földterhermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	—
Temesbánati földterherment. kötvény zárad.	—
Magyar szállódézmaváltság kötvény	—
Magyar földterherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölesön	140.—
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	130.50
Osztrákjárdék papirban	90.40
Osztrákjárdék ezüstben	90.40
Osztrákjárdék aranyban	111.25
1860-iki osztrák államsorsjegyek	136.—
Osztrák-magyar bankrészevény	10.10
Magyar hitel-bankrészevény	321.—
Osztrák hitelintézeti-részevény	273.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.59
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.36
Német birodalmi márka	58.05
London (3 havi váltókért)	118.—
20 markos arany	11.60

Apró-cseprő.

— Az előjogok világából.

X. gróf (fiához, a ki előtte lép be egy terembe) : De Stefi ! Hogyan sértheted meg enygyre az etiketet ? Nem tudod-e hogy engem illet az elsőség ?

Stefi gróf : Csalódom papa, nekem egygyel több ősom van mint neked.

— Sok testvére van.

A (B.-hez, a ki éppen gyűrűjét csapta be) : Mi járatban volt ön itt ?

B. (zavartan) : Én ? — A pénztáros bátyám.

A. : Csudálatos, nekem pedig őcsém.

— Igazságos ítélet.

Egy ügyvéd valahol névnapozván, kissé pityókosan jelent meg a tárgyaláson.

— Uram, sajnálattal látom, — szólalt meg a bíró, — hogy ön oly állapotban van, amely megszégyenítő úgy önre, mint az ügyvédi karra egyaránt.

— Bíró ur, — felelé az ügyvéd, — ön ma felülmulta önmagát. Tizenöt év óta ez az első igazságos ítélet, amelyet öntől halottam.

Mindig nagy szavakkal ölik meg a szabad-ságot.

A gyermekek nyelvvel Isten beszél hozzánk.

A csillag, bár csillog, még sem melegít.

Könnyű volt Jóbnak a türelmes ember szerepét játszani, mikor a Jehova már anyósától előzőleg megszabadította.

Ne esküdjöz . . .

Ne esküdjöz, csak csókoljál !
Ugy sem hiszek az esküdnek,
Édes ugyan a te szavad,
De a csókod még édesebb . . .
Édes a csók melyet tőled
Félve, lopva elraboltam,
De a melyben boldogságom,
Üdvöm, hitem feltaláltam . . .

— Az erdők Robinsonja. Franciaországban a Donai környékén levő erdőben már tizenhét esztendő óta magánosan él egy különc ember, De Tonnere Henrik, a kit sehogy sem lehet rávenni, hogy az erdőt elhagyja. — Tonnere vagyonos ember Bar-le-Duchól s most 63—65 éves. Kétségtelen, hogy eszelős. Fia a donai várban teljesíté katonai szolgálatát 1874-ben. Akkor ment ide Tonnere, kit a fiu halálos ágyához hívtak. Fia meghalt és az apa többé el nem távozott innen. Már előbb is hajlandó volt a különczködre, lakását napokig el nem hagyta, emberekkel érintkezni nem szerette. — A Donai melletti erdőben levő kunyhóra, melyben a kerülő lakott, megalkudott s oda költözött. A rokonság egészen elvesztette nyomát s csak két év múlva akad rá. Tonnere akkor kijelentette, hogy soha sem akar innen eltávozni, nincs semmire szüksége, hagyjanak neki békét. Azóta csakugyan ott él. Sokszor hónapok mulnak el, hogy el nem hagyja erdei lakását. A városba csak akkor megy be, ha ruhát vásárol, a legolcsóbbat és a legközönségesebbet. — A különc ember vagyonos, tőkepenze Chalonsban van elhelyezve s oda szokott írni, hogy küldjenek neki néhány frankot. — Negyven franknál még többet sohasem kért. Van egy pár kecskéje, majorsága s Tonnere maga süt, főz, mos és természet egy kis zöldséget. Mivel tölti az időt, senki sem tudja. A kik az erdőben megszoktak fordulni, nem háborgatják, mert durván és röviden utasítja el őket. Még egy ital vizet sem ad kutjából. Haja, szakála nagyra nőtt s durva öltözetében valami erdei ősemberre emlékeztet. Ujabbán a rokonság a törvényszéknél lépéseket tett, hogy vizsgálják meg Tonnere Henrik elmebeli állapotát s helyezze orvosi felügyelet alá.

— Kolumbus emléke. A jövő esztendőben lesz négyszáz éve, hogy Kolumbus fölfedezte Amerikát. Egész Amerika készül, hogy az évfordulót megülje. Chikagóban világkiállítás lesz. De ezenkívül is sokféle ünnepélyt rendeznek október 12-én, mely napon Kolumbus az új világ partján kikötött négyszáz év előtt. New Yorkba a dalegyesületek is külön ünnepet rendeznek, melynek vezetését Királyfi Imre nagy hazánkfia vette át. Az Amerikának Madeira-szigetén Funchalomban is emléket akarnak állítani Kolumbusnak, ki itt órákig leste a tengert, hogy mit vetnek partra hullámai s az ismeretlen növények, magvak és gyümölcsök erősítették meg szjtelmét hogy tul az Oczeánon még száraz földnek kell lenni Nem oly régen még mutogatták a házat, melyben Kolumbus lakott, de most már nincs meg. E helyre akarnak emléket állítani, valamint a szomszédos Porto-Santo szigetén is, a hol sokat időzött, s a hol megismerkedett feleségével.

Az emberi szépség.

Bizonyára nem szorul különös kiemelésre, hogy a férfi szépsége nem azonos a nő szépségével.

A férfival az arcvonások kemények, élesek és határozottak, — míg a nőnél a jellegzetesség, határozottság hiányzik s arcvonásaiban a legváltozatosabb motívumok találhatók fel, melyeknek fősszege adja meg a női arcnak báját, kellemét és kecsességét.

A férfi szépség lehet magasztosabb, hatalmasabb, jellegzetesebb, de a nő szépségében több lélek lakozik. A női arc az ő tökéletes tisztaságában, a szentség bélyegét hordja magán, mely a legdurvább férfit is tiszteltre készíti; ha a bélyeg eltűnik a nő arcáról, akkor azt következtethetjük belőle, hogy a lélek legnemesebb tulajdonságai azzal együtt eltűntek; s ebben rejlik oka annak, hogy egy férfi arcza sohasem lehet oly ijesztően rut, mint egy elfajzott mélyre sülyedt nőé.

A szépség privilégiuma tehát a nőké! S rossz néven vehetjük-e, ha a világ isteníti a szép nőt? S rossz néven vehetjük-e a nőtől, hogy törekvése arra irányul, hogy szép legyen s szépnek tartassék?

Hogy az átöröklés a test és arcképződésnél, tehát a szépségnél is, hatalmas szerepet játszik, azt bizonyára senki se fogja tagadni — hisz a feltűnő arcbeli hasonlatosságok százezreivel tanuszkodnak e mellett.

Nagyon beható tanulmányokat tett e tekintetben Darwin, kinek egész théoriája tudvalevőleg éppen az átöröklés törvényein alapul s irataiból csak azon helyre kell utalnunk, mely főleg a szépségek örökléséről szól. „Az emberek eredetéről” irt művének második részében találjuk azt, s hangzik a következőképpen:

„Minthogy a nők hosszú időn keresztül szépségük miatt választottak, nem találhatjuk meglepőnek, hogy azok szépségüket némileg magasabb fokban öröklötték át női-, mint férfi ivadékaikra. A nők tehát, mint a legtöbben meg fogják engedni, szebbekké lettek, mint a férfiak. A nők azonban jellegük legnagyobb részét, a szépséggel együtt biztosan átörökölik mindkét nembeli utódaikra, úgy hogy kecsesebb nők folytonosan tartó előnyben részesítése a férfiak által, minden fajnál oda fog vezetni, hogy mindkét nemnek összes ama fajhoz tartozó egyedei egy és ugyanazon irányban módosulnak.”

A modern gyermeknevelés sajnos, éppen nem kedvez a szép s ami azzal szorosan egybefügg, az egészséges test fejlődésének. Már nagyon korán kezdik a szellem tulképeztetését és túlerőltetését. A kanállal való tudománytömegest megnyitni a testnek szép és arányos fejlődése. Nagyon igaza van s találón fejezi be Carus Sterne a „teremtés koronája” című művében a boldog ifjuságról irt tanulmányát a következő szavakkal:

„A legjobb ajándék s a legnagyobb hozomány vagy örökség, melyet a szülők gyermekeiknek hátrahagyhatnak az, ha nekik vidám, boldog éveket nyújtanak, tanulással játékkal és testápolással váltakozva, de úgy, hogy mindez gyönyörűvé váljék a gyermeknek: mert a visszaemlékezés bűvös erejével a boldog ifjuság rózsás fényt önt a későbbi napokra, míg a sötét, szerencsétlen gyermekkor sohasem szűnik meg lidércnyomásként nehezéden reánk.”

De épúgy, mint a túlerőltetés szellemi tekintetben, határozottan káros a gyermeknek túlságos elkényeztetése is, az anyák azon törekvése, hogy cifra babukat csináljanak gyermekeikből,

határozottan kárthatandó. A majomként felcizomázott gyerek, abban a korban midőn még ártatlanság himporában kellene fürödni, csakhamar elkezdi tettetett és fenhéjazó modort felvinni, önhittség és lenézés keletkezik benne s ezekből a gyermekekből fejlődnek gyakran azok a blasirt, ellenszenvesen arrogáns arcok, melyekkel a társaságokban oly gyakran találkozunk s melyek, minthogy belőlük a szépség első és főalapja, a természetesség hiányzik, mindig kellemetlen érzést keltenek bennünk. A gyerekek nem kellenek ily bolondságok, cziczomák, az egyszerű ruha, az egyszerű természetesség sokkal kecsesebb a drága piperéknél.

Az örültség netovábbját e tekintetben a párisi anyák tüntetik fel; elkezdi már ugyanis gyermekeiket — pirosítani, arczukat festeni. A nyilvános helyeken láthatni háromszendős babákat, kiknek szemöldökét feketére festette anyjuk; másoknak nem tetszik gyermekük szép piros pozsgás arczsine — és puderral hintik be a kedves babaarcokat. Tíz-tizenkét éves leányok már nagyban huzogatják szemök alá a fekete vonalakat, hogy pupillájuk nagynak és tündöklőbbnek látszassék.

Van egy idő, midőn a gyerek életében nagy fordulat áll be: a gyerekség álarca eltűnik, az ember belseje kezd kifelé fordulni, s ilyenkor aztán mindig ott hordja arcán a felnőtt ember mindazt, amit beléje oltottak.

A nevelés feladata gondoskodni arról, hogy a belső élet mikor kifelé tükröződik, szép és összhangzatos eredményt tárjon a világ elé.

REGÉNY CSARNOK.

Két szin, két szív.

REGÉNY.

Irt: Sz. Buday Etel.

46

A hatalmas állat, mint nagy macska hízelkedett Mária körül, minden kép igyekezve a viszont látás örömét kimutatni, rózsaszín nyelvvel hálisan nyaldosá kis kezzeit, parancsszónélkül lejátszotta szokott mutatványait s oly értelmesen viselte magát, hogy fájt a szemlélőnek mért nincs megadva a természetől a szólási tehetség.

E mekapó nagyszerű jelenetnek egyedüli tanui Azraéle és Mohamed voltak.

Azraéle a kalithoz közel állva szemlélte, e jelenet által soha lenem győzhető izgalom behatása alatt őket.

Mohamed félre huzódva sötétben tekintett rájuk, vad, daczos, elszánt kifejezésekkel birt arcza, szemei rémesen villogtak, gondolatai szilajok lehettek. Keblében a jó s rossz indulatok csatát vívtak, küzdeni látszott a gonosz sugallat ellen, melyet heves forró vére agyával közlött.

Homlok erei kidagadtak, szemeit vér borította el, s önmagát homlokon ütve kirohant a helyiségből és be sem jött míg a leányok ott időztek.

E kitörő magaviselete nem kerülte ki Azraélenek figyelmét, s elrémítette. — Sejtelem szerűn érezte a jövőben kikerülhetetlen rémes vést.

Mária volt kit féltett valami előre nem látható veszélytől.

Eber figyelemmel öröködt felette, és örvendett a közeledő egybekelési időnek, mert azt hitte új helyzete Máriát mindentől megóvjá.

Mohamed a kétségbeesésig szánandó átváltozáson ment keresztül az utóbbi időben, elvadult, komor, elzárkózott lett, sokszor napokig nem látták a leányok mintegy kerülte társaságukat, és ha körükben is időzött, nem hagyott alább komor fásultságával.

Ez Ulmannak is feltűnt, — s megkérde mi baja.

Mohamed honvágyról panaszkodott, mely gyöttri. E nyilatkozata megijeszté a jó öreg, jól tudva, hogy a honvágy őt, azért azt mondá Mohamednek, ha nem bírja legyőzni vágyát úgy elbocsátja, hogy menjen honába de előbb küzdjön

ez érzelem ellen, hátha sikerül legyőznie, s nem kell egymástól elválniok.

Mohamed kedélye nem vidult, órákon át elült maga elé bámulva a semmiségbe, vagy heves sebességgel járt les-fel kis lakóhelye négyfalaközt, s ki-ki rohanva a nagy város zajába mint egy üzetve láthatatlan szellemek által, miknek tartózkodási helye szive volt. — Nem birt megnyugodni sorsában, lemondani Máriáról, s küszködött kivihetetlen tervekkel mely által Mária egybekelését megátolhatná, nem riadva vissza a legborzasztóbb eszméktől sem, de melyeknek keresztülvitelében megátolta jobb érzelme, így csak önmagát gyötörte.

Ma báró Blochhal találkozott, vére felforrt, s tűz láng vonult el szemei előtt, nem látott tisztán, vad veszélyes gyűlölete arra ösztönözte, hogy rárohanjon, s széttépje fogaival mint vad állat ellenfelét, s alig bírta visszatartóztatni magát e tettől. Ilyenkor menekült a báró elől, félve önmagától. A báró fogalommal sem birt, hogy mint gyűlöli őt Mohamed s élvezte zavartalan boldogságát.

Bloch elutazott közel fekvő birtokára, hogy kastélyát rendezesse. hová egybekelése után Máriát szándékozott vinni, s hol életét melegegetten visszavonultságban óhajta eltölteni.

Raul számot vetett jövő életével, s tudta, hogy Mária körében kell minden életörömét feltalálnia s szűk baráti körre kell szorítkoznia mivel nejt a főrangú kör nem fogadja kebelébe alantás származásáért, nem bírva megbocsátani elfeledni előbbeni pályáját. — De ez ötlet nem zavarta, betelt lelke az élet kicsinyes hiábavalóságával, s azon körnek, melyhez tartozott minden jó s rossz tulajdonaival. Szive családi boldogság után áhitozott, mit elérni hitt Mária oldala mellett.

Eszménye a női ártatlanság volt, s Máriában feltalálta azt, mit helyzetében bámulatosan megőrzött, oly üde tiszta volt lelke mint az átlátszó tavasi napugár, ennek fényétől derült fel az ő elborult lelke és melegétől felengedt a jégkéreg elfásult szívéről s szeretett újra forrón mint soha sem.

Szorult szívvél csókolta meg jegyesét busuzóra s vált el tőle; leverten utazott el gyötörtetve egy megmagyarázhatatlan balsejtemen által, féltette óráját, hogy veszt éri távolléte alatt s balvégzetének atka ismét sújtja kikerülhetetlenül. — Szívére kötötte vigyázzon magára, és környezetének örökös figyelmében ajánlva hagyta el őt.

(Folyt. köv.)

Idegenek névsora.

„Bika” szálloda.

Gergus Imre mű festő Bpest.
Mende Gyula
Györfi Józsefné és lányai N.-Kálló.
Iglódi Márton ügyvéd
Nádudvari Lajos Boros.
Krocsák Emil Bpest.
Szabó Lajos Szentes.
Görög Pál Bakony.
Szeremley re. lelkész Bőszörmény.
Dr. Diósy Adolf orvos Csenger.
Frieden Márkus Bőszörmény.
Szallay János tanár Kikinda.
Szallay Gyula utazó Bpest.
Shófer Ignác ker. Kassa.
Maybaum utazó Bpest.
Mályer D. Bécs.
Lövey I. utazó Bécs.
Wei. M. Brün
Fampel Berlin

Angol királynó szálloda.

Gyenes Paula Kecskemét.
Kadár István tisztartó Szakoly.
Pécsi László hadnagy Sz. megye.
Radó Béla Temesvár.
Reimsdorf utazó Grác.
Steidler utazó Bécs.
Gomony Sándor Bpest.
Straszer Imre Bpest.
Benedetty és Fiai Grätz.
Merighi Giacomo Italia.

„Fehérló” szálloda.

Hegedűs János utazó Bécs.
Paksy Károly rendőr kapitány Bőszörmény.
Szendrey Károly m. kir. központi felmérési felügyelő Bpest.
Kanitzer Károly honvéddadnagy
Lövy János utazó Bécs.
Stern József Budapest.
Laczkó Károly reál iskolai tanár Debreczen.
Balugyanfi Béla
Brand Aurél orvos Budapest.
Dr. Weitner Márton körorvos m. k. tart. állam. heuvéd.

Gutfreund
Bischitz H
Hrönfelb
Ösreihel
Weisz Igu
Fischer M
Frank Rez
Lőkovic
Geiger ter
Fischof te

Kez
kiállított
Balmz-
sadalom
miután
bizvást
kérni, m
Del

*) E

A

MALA
SCHA

2

GS

LE

fűszer, c

DEBR

galle

a hi

hár

z

H

u

ezé

lego

Sz

„Frohner“-szálloda.

Gutfreund Ignáz utazó Bpest.
Bischitz H. utazó Prága.
Hrúnfelb Zsigmond Bpest.
Öszreier birtokos Mihályfalva.
Weisz Ignáz N.-Varad.
Fischer Matihld Helyből.
Frank Rezső Beszterce.
Lőfkovics ter. ker. Iglo.
Geiger term. ker. Bpest.
Fischhof term. ker. Bpest.

Nyilt tér.*)

Nyilatkozat.

Kezeim között levő és megbízottam által kiállított nyilatkozat alapján K a s z á s Istvánt, Balmaz-Ujváros jegyzőjét, ezennel a lovagias társadalomból kidobott embernek nyilvánítom, — miután atyámról, a kit megütött és a ki 60 éves, bizvást volt jogom fellépni és tőle elégtételt kérni, melyet megtagadott.

Debreczen, 1891. augusztus 28.

Leszky Dezső.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A mai naptól kezdve az egész idény alatt

PASSATUTTI,
MALAGA SCHASELLA ALBA,
SCHASELLA RUZSTRANNIRER

és

20 különféle faj

MUSKOTAL
GSEMEGE SZŐLLŐ

kilója 44 kr.

Kapható:

LEIDENFROST ARMIN

fűszer, anyag, festék és csemege kereskedésében
DEBRECZEN, Bika szállodával szemben.

FÉRFI CHIFFON INGEK

gallér vagy a nélkül 1.50 kr.,

a hirneves Schroll-féle chiffonból

három minőségben: 1.90., 2.20., 2.60.

gallérok, kézelők,

zsebkendők

minden árhoz.

HARISNYAK,

urak, nők, gyermekek számára,

széna és selyem keztyük,

napernyők, esernyők

legolcsóbb beszerzési forrása

SZABÓ LAJOS FIAI

üzégnél

Debreczen Rózsatér.

Utolsó előadás.

A MARGIT-FÜRDŐ TELEPÉN
A KORCSOLYA PÁLYÁN
vasárnap, folyó hó 30-án,

kedvező idő esetében

a világhírű florenczi léghajós és légtornász

GIACOMO MERIGHI

az óriási „Saturnus“ nevű léghajójával utoljára száll fel, ugyszintén utolsó fellepte a híres akrobata társaságnak, a

BENEDETTI CSALÁD-nak.

A felszállás után záradékol **ÓRIÁSI TÜZIJÁTÉK** rendeztetik a híres kolozsvári **Szabó Ferencz** pirotechnikus által. — A n. é. közönséget a felszállás előtt, közben és után a léghajós visszatérőig, valamint a tűzijáték tartama alatt, **Racz Károly** zenekara fogja mulattatni.

Pénztárnyitás a helyszínén d. u. 4 órakor. — A zene kezdete d. u. 5 órakor. — A léghajó érdekes megtöltése 5 órakor s a tűzijáték 8 órakor veszi kezdetét.

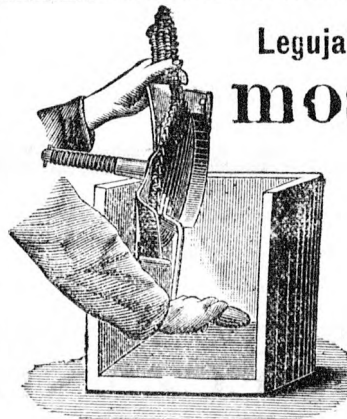
HELYÁRAK: Fentartott hely 1 frt, I. hely 80 kr., II. hely 50 kr., III. hely 20 kr.

Gyermekek, tanulók és katonák örmestertől lefele az I., II. hely felét fizetik. A n. é. közönség kényelmére a fentartott, első és második helyen terített asztalok mellett kitűnő ételek és hűsítő italok lesznek jutányos áron kiszolgáltakva.

A n. é. közönség minél számosabb látogatását kéri tisztelettel

a Margit-fürdő tulajdonosa.

Kedvezőtlen idő esetén az előadás másnap tartatik meg.

Legújabb szabadalmazott
mosógépek,

kerti lócák,

kerti butorok,

jégszekrények,

tizedes mérlegek,

mezőgazdasági

eszközök,

„PERONOSPORA“

(szőlőpenészgomba) fecskendő. Allweiller rendszer.

**vas és kátránytető-
lemezek,**

valódi „FUCHS“-féle

(rokás jegyü szerszámok)

minden iparághoz.

Minden vasáruban vágó cikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap kívánatra, bérmentve küldetik.

TÓTH GYULA

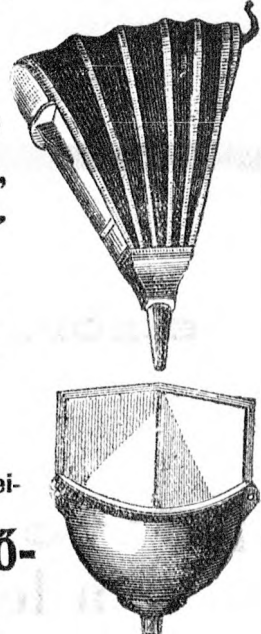
előbb

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, fő-

piacz városház és czegléd-utca

sarkán.

Nagy kalap raktár.

KUBINYI LAJOS

férfi szabó-, uridivat- és egyenruházati üzlete
Debreczen, Czegléd-utcza, 2155. sz.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a közelgő őszi és téli idényre raktáramat a legújabb divatu

BEL- ÉS KÜLFÖLDI GYAPIJUSZÖVETEKSEL

szereltem fel. Készítek mindennemű férfi- és fiu ruhákat a legújabb francia szabás szerint, ugyszintén magyar ruhákat, zsi nőrözt munkákat. Katonai vagy magán egyenruhákat. Tartalékos tisztí és egy éves önkéntesi felszereléseket teljes elő irás szerint felelőség mellett.

Továbbá nagyválasztékban kaphatók férfi- és fiu kalapok, sap kák, férfi- és fiu ingek készen, vagy mérték után; alsó ingek és nadrágok, lábravalók, harisnyák, selyem és vászon zsebkendők, keztük, gallérok és kézelők, plaid és nadrág szijjak, nadrágtartók, illatszerek, szappanok, fésük, zsebkések, pénztárczák, gallér- és kézelő-gombok. Legújabb divatu

NYAKKENDŐK, — SÉTABOTOK.

Esőrcnyók, mindennemű katonai apróságok s más e szakmába vágó czikkek.

Kiváló tisztelettel

KUBINYI LAJOS.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

Nagyválasztékú férfi lehneműk.

Katonai egyenruházatok.

Kaszanyitzky Endre

előbb KUHINKA ISTVÁN K.
DEBRECZENBEN,

ajánlja pontos kiszolgálat és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idény czikkeit, u. m. szabadalmazott fémszárral teljesen légmentes

BEFÖZŐ-

és

CZUKROS-ÜVEGEK

egyedüli raktárát, melyeket jóságuk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyszintén mindenféle fehér és zöld, közönséges beföző- és ugorkás üvegeket, továbbá fagyalt készítő gépek, fagyalt szelenczék, hidegkávészledek, hűtő jégsekrenyek, legjobbnak bizonyult szódavizgépek, non-plus ultra kávéfőzőgépek, kerti lámpák, mozdó asztalok, mozdó készletek, a legjobbnak elismert Berendorfi alpacca és china-ezüst evőeszközök és disztárgyak jótállás mellett. Utazók részére legczél-szerűbb gyorsfűzők, kézi- és utazó-tűkrök, zsebpoharak.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Nagy választék érc-, bársonyos- és fa-koporsókban.

A „KEGYELET”

elsőrendű legnagyobb temetési vállalat
DEBRECZENBEN,

Főpiacz, Czégeli-ház, a megyeházzal szemben.

Elvállal

temetésekre rendezését
a legjutányosabb és határozott árakért

ugy helyben, mint vidéken,

az ösmert szolid és legméltóságteljesebb kivitelben.

HULLASZALLITÁST ÉS HULLAFELVÉTELEKET

eszközöl ugy helyben, mint vidéken, valamint Európa bármely városába és városából szállítva.

Vagyontalanok temetését hatósági bizonyítvány mellett

4 frt 35 kr-ért eszközöl
egy kétfogatu gyászkoocsival együtt.

Érc- és müvirág koszoruk és koszoru szalagok ingyen felirással

a legnagyobb választékban kaphatók.

Szükség esetén kívánatra temetések bárkinek havi részlet fizetések mellett is kiszolgáltatnak.

Nagy választék gyászkoocsikban.

Debreczen, 1891. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Nagy készlet érc- és müvirág koszorukban.

Nagy választék sirlámpákban.

Deb
E
M e
N
egyik
adata
hanem
O
jegyzés
lament
Pulszk
szokott
lyére s
világom
hogy a
szent J
ellenzél
alatt eg
magyar
még a
vagy k
az elle
szép, s
bert g
ezersze
gokban
elragad
hogy eg
elhatáro
ellenkez
A
lament
tikus fe
gal azon
lenzék
minden
kapacit
pazarlás
áll, bed
A DEB
Az
nem szeg
semmit se
a munkát
világban
Hány van
nyosan, m
én most
sirod föle
Csak egy
merd meg
Belép
rüen, de t
Az ü
mind egs
longva, ke
— K
vának nag
lehetek sze
Az u